Waterschap Noorderzijlvest

ALGEMEEN BESTUUR

Betreft:	Informerend	Programma:	2. Voldoende en gezond water
Portefeuillehouder:	Beerda		
Route:	DB		

Onderwerp
Instemmen Regioplan PAWOZ

Bijlagen
1. Regioplan bestuursakkoord regiopakket PAWOZ Eemshaven

Kennisnemen van
De stand van zaken van het Regioplan Gebiedsinvesteringen Net op Zee (PAWOZ) tranche 2+ **(bijlage 1).**

Inleiding
Samen met regiopartners werkt waterschap Noorderzijlvest aan afspraken over de gebiedsinvesteringen die samenhangen met het Programma Aansluiting Wind op Zee (PAWOZ). Met dit programma wil het Rijk door middel van, een nog aan te leggen kabeltracé windenergie van zee aansluiten op het elektriciteitsnet via de Eemshaven. Deze kabel loopt vanuit de Noordzee onder Schiermonnikoog onder de Waddenzee naar land. Bij Kloosterburen gaan de kabels door de dijk aan land naar Eemshaven; het precieze tracé wordt nog gekozen en uitgewerkt. Het Rijk stelt in totaal € 124 miljoen beschikbaar vanwege de impact op het gebied. Dit Regioplan (€ 49 miljoen + aanvullende middelen) is onderdeel van het grotere regiopakket. Dit Regioplan vormt de basis voor de verdeling en inzet van de beschikbare middelen (figuur 1).

Tranche 2
Het Rijk heeft geld beschikbaar gesteld voor gebiedsinvesteringen, bedoeld als extra impuls voor de regio en staat los van de reguliere structurele kosten of wettelijk vereiste compensatie- en mitigatiemaatregelen die direct samenhangen met de realisatie van het kabeltracé. Deze tweede tranche richt zich op systeemversterkende, regionaal overstijgende projecten. Betrokken gemeenten ontvangen een vast bedrag. Daarnaast wordt er € 19,1 miljoen toebedeeld aan het Lauwersmeergebied.

Bovenop de € 49 miljoen stelt het Rijk aanvullende middelen beschikbaar voor de impact op ecologie (€ 2 miljoen) en het tegengaan van verzilting (€ 5 miljoen). Door de impact van de aan te leggen kabels en leidingen in het gebied hebben Rijk en regio afgesproken om extra geld in te zetten op ecologie en verzilting. Deze middelen kunnen worden ingezet in het wadden- en kustgebied van Groningen en Fryslân. De komende periode werkt het waterschap uit hoe de middelen tegen verzilting kunnen worden ingezet.

	Relatie met aanlanding		Gebiedsinvesteringen - tranche 2		Extra middelen	
	Route elektriciteitskabels	*Route waterstofleidingen*	*Lokale impuls*	*Regionale impuls*	*Natuur*	*Verzilting*
Ameland	-	VIII: Ameland Wantij IX: Zoutkamperlaag	5 M€			
Noardeast-Fryslân	-	VIII: Ameland Wantij IX: Zoutkamperlaag	5 M€			
Westerkwartier	-	VIII: Ameland Wantij IX: Zoutkamperlaag	5 M€			
Schiermonnikoog	VII: Schierm, Wantij	IX: Zoutkamperlaag	5 M€		2 M€	
Het Hogeland	VII: Schierm, Wantij	-	5 M€			5 M€*
Lauwersmeergebied	-	VIII: Ameland Wantij IX: Zoutkamperlaag				
- Lauwersoog				5 M€**		
- Lauwersmeer				14,1 M€***		
Totaal projectbudget			**25 M€**	**19,1 M€**	**2 M€**	**5 M€**
Uitvoeringsbudget			4,9 M€			
Grand totaal			**49 M€**		**2 M€**	**5 M€**

* Te beleggen bij Waterschap Noorderzijlvest
** Te beleggen bij Gemeente Het Hogeland
*** Te beleggen bij Provincie Groningen

Figuur 1: Schematisch overzicht verdeling van de middelen

Steunbermvariant

Binnen de planMER-procedure van de mogelijke routes om het kabeltracé aan te leggen wordt ook de *steunbermvariant* onderzocht, waarbij de kabel grotendeels aan de voet van de dijk wordt aangelegd. Mocht deze variant worden gekozen, dan biedt dit kansen om de werkzaamheden te combineren met de geplande dijkversterking. Dit kan leiden tot een efficiëntere uitvoering en minder overlast voor de omgeving.

Proces

Voor de tweede tranche gebiedsinvesteringen (€ 49 miljoen) is in regionaal verband een regioplan opgesteld waarin afspraken zijn gemaakt over de verdeling en inzet van de middelen in de regio. In het regioplan is niet alleen de verdeling en besteding van de gebiedsinvesteringen tweede tranche, maar ook die van de extra middelen voor versterking natuur (€ 2 miljoen) en aanpak verzilting (€ 5 miljoen) opgenomen.
Bij het opstellen van het regioplan zijn de volgende regionale overheden betrokken: de provincies Fryslân en Groningen, waterschap Noorderzijlvest, wetterskip Fryslân en de gemeenten Ameland, Noardeast-Fryslân, Schiermonnikoog, Het Hogeland en Westerkwartier.

In het regionaal bestuurlijk overleg van 24 april 2026 zijn eerste afspraken gemaakt over een evenwichtige verdeling van de middelen over de PAWOZ-regio. Op basis van de uitkomsten van dit overleg is toegewerkt naar een 80%-conceptversie van het regioplan die conform afspraak met het rijk op 1 juni jl. aan de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) is verstuurd. Op 15 juni jl. heeft RVO schriftelijk haar eerste feedback gegeven op het plan.

In het regionaal bestuurlijk overleg van 25 juni 2026 is de conceptversie van het regioplan besproken, waarbij is besloten de 80%-conceptversie als basis te gebruiken voor nadere uitwerking tot een definitieve conceptversie van het regioplan, met inachtneming van een aantal specifieke afspraken. In een brief d.d. 28 juni jl. van GS van de provincie Groningen aan de regionale besturen zijn deze afspraken nader vastgelegd.

De afspraken uit het regionaal bestuurlijk overleg en de eerste feedback van RVO zijn verwerkt in een 99%-conceptversie van het regioplan en conform afspraak op 21 augustus jl. voor een tweede

beoordeling voorgelegd aan RVO. RVO heeft hierop op 27 augustus jl. aangegeven in te kunnen stemmen met het plan. Het definitieve regioplan en de administratieve overeenkomst worden nu ter besluitvorming bij alle betrokken regiopartijen voorgelegd.

Kernboodschap

Met het instemmen met het Regioplan PAWOZ leggen Rijk en regiopartners afspraken vast over de gebiedsinvesteringen van € 49 miljoen. Het waterschap heeft ook ingestemd en kan een deel van de middelen inzetten voor belangrijke wateropgaven. Kansen liggen met name bij:

- Versterken van de waterveiligheid;
- Verbetering van de zoetwatervoorziening;
- Maatregelen tegen verzilting;
- Mogelijke koppeling van investeringen in het Lauwersmeerfonds (ca. € 19 miljoen) en de dijkversterkingsopgave;
- Mogelijkheid om de geplande versterkingsopgave in samenhang uit te voeren met het mogelijke kabeltracé in de voet van de dijk (steunbermvariant).

Vervolg

In het najaar vindt de officiële ondertekening plaats tijdens het bestuurlijke overleg met de minister.